

ЕР ЮГ
EVN група

ЖИВОТ ЗА
ЦАРСКИЯ ОРЕЛ

www.LifeForSafeGrid.bg

Царският орел е една от най-редките птици както в България, така и в света. От хилядолетия той е почитан като свещена птица. Предците ни смятали, че прогонва буреносните облаци, за да опази малките си и така спасява реколтата. И до днес в някои краища на България вярват, че ако този орел бъде убит, голяма беда ще сполети хората.

ЗАПЛАХИ

- ▶ Небезопасните електрически стълбове са най-честата причина за смъртност при царските орли
- ▶ Унищожаването на някои от най-значимите ловни територии за вида вследствие на разораване на пасища
- ▶ Липсата на места за гнездене - черни тополи в крайречни местности
- ▶ Използване на отровни примамки за наземни хищници
- ▶ Употребата на пестициди в земеделието

ДЪЛЖИНА НА ТЯЛОТО

72-84 см

РАЗМАХ НА КРИЛАТА

180-215 см

ОТЛИЧИТЕЛНИ БЕЛЕЗИ

ДВЕ БЕЛИ ПЕТНА НА РАМЕНЕТЕ

ЧИСЛЕНОСТ В БЪЛГАРИЯ

28 ДВОЙКИ

КЪДЕ СЕ СРЕЩА?

САКАР, СЛИВЕН
ДЕРВЕНТСКИТЕ ВЪЗВИШЕНИЯ,
ЗАПАДНА СТРАНДЖА

От създаването си пред 1992г. програмата LIFE – финансовият инструмент на Европейския съюз за подкрепа на проекти, свързани с опазване на околната среда и борбата с климатичните промени – е съфинансирала над 4300 проекта.

Годишнината на програмата през 2017 г. беше отбелязана с разполагане на арт инсталации от макети на орли в реални размери в градовете Пловдив, Бургас и София.

сн. Николай Петков

безопасен полет

на ЦАРСКИЯ ОРЕЛ

сн. Андраш Ковач

„ЖИВОТ ЗА ЦАРСКИЯ ОРЕЛ“

С цел опазване популацията на световно застрашения царски орел и намаляване на смъртните случаи, причинени от контакт с електроразпределителната мрежа, “Електроразпределение Юг” ЕАД в партньорство с БДЗП реализира проекта “Живот за царския орел”, съфинансиран от програма LIFE+ на Европейския съюз.

- ▶ От стартиране на проекта през 2013 г. са обезопасени 886 рискови електрически стълба на територията на община Сливен;
- ▶ 15 km въздушен електропровод от “голи” проводници в района на Харманли е заменен с т. нар. ПАС система с изцяло изолирани проводници;
- ▶ Най-мащабната дейност на проекта включва пълното премахване на надземните електропроводи в едни от най-важните за царския орел райони в Натура 2000 - зона “Сакар”, и замената им с подземен кабел. През 2016 и 2017 г. на територията на община Тополовград са положени 43 km подземни кабелни линии и предстои премахването на въздушните електропроводи, с което изцяло ще бъде елиминирана опасността за птиците.

Дейностите по обезопасяване на електроразпределителната мрежа през 2017 г. включват подмяна на близо 30 km конвенционални въздушни линии в общините Елхово и Тополовград с напълно изолирани (ПАС система), както и с монтиране на защитни изолации по стълбове в районите на Сливен, Ямбол и Елхово. Трайни резултати могат да бъдат постигнати чрез съвместните усилия на отговорните държавни институции, електропреносни и електроразпределителни компании и природозащитни организации.

сн. Марлон Хорват

ЕЛЕКТРИЧЕСКИТЕ СЪЛБОВЕ МЯСТО ЗА ПОЧИВКА И ПОДСЛОН

Изсичането на старите високи дървета и унищожаването на естествените местообитания води до липса на достатъчно естествени места за гнездене. Много видове птици все пак намират своя начин да се приспособят, като строят гнездата си върху електрически стълбове.

Освен подходящ и стабилен дом, електрическите стълбове могат да бъдат стратегически наблюдателници по време на лов и места за почивка на царския орел и на много други пернати видове, но и причина за инциденти и смърт.

сн. Андраш Ковач

сн. Светослав Славов

ИНЦИДЕНТИ С ПТИЦИТЕ

Токовият удар и сблъсъкът с въздушните електропроводи са сред причините за смъртността на много видове птици, сред които и световно застрашени като царския орел.

При излитане или кацане върху електрическите стълбове те могат да докоснат едновременно проводниците под напрежение и заземени части от съоръжението, което да доведе до фатален край за птиците. От друга страна, това може да е причина за прекъсвания и аварии в електрозахранването, което предизвиква неудобство за хората в засегнатите места, както и значими щети на електроразпределителните компании, отговорни за поддържането на електропроводите.

При лоша видимост, особено около водоими, места със струпване на голям брой птици и по миграционни пътища, е възможно птиците да се сблъскат с въздушните линии.

сн. Даниеле Оскиато

ОБЕЗОПАСЯВАНЕТО НА МРЕЖАТА РЕШЕНИЯ В ПОЛЗА НА ВСИЧКИ

▶ Универсалното решение за намаляване на смъртността сред птиците и за редуциране на аварийите по мрежата е замената на въздушните електропроводи с подземни кабелни линии, но по икономически причини не е реалистично да обхване десетките хиляди километри надземни електропроводи в страната.

▶ Използването на безопасни за птиците стълбове при изграждане на нови въздушни електропроводи и постепенната подмяна на опасните стълбове от съществуващите линии би намалило значително смъртността и прекъсванията в захранването с електроенергия.

▶ Обезопасяването на съществуващите въздушни електроразпределителни линии чрез монтиране на защитни изолации предпазва птиците от контакт с проводниците и предотвратява възникването на токови удари.

▶ Поставянето на специални маркери (дивертори) прави въздушните проводници по-лесно видими за птиците, което намалява вероятността от сблъсък.

▶ С изграждането на въздушни линии от изолиран проводник (т. нар. ПАС система) едновременно се постигат две цели: предпазване от токов удар и от сблъсък, защото изолираният проводник е по-лесно забележим поради по-тъмния си цвят.

▶ Монтирането на специални “качалки” предоставя място за почивка на птиците, като позволяват птицата да кацне на сигурно разстояние от тоководещите елементи.

сн. Димитър Градинаров